

Schriftelijke vragen Werk maken van basisbanen

9 oktober 2023

Vragen:

Het college is gestart met een pilot voor basisbanen waarbij UW in samenwerking met Stichting Lunchmaatjes enkele basisbanen heeft gecreëerd. Onlangs (op 26 september) heeft de raad een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd over basisbanen. Daar werd ook een presentatie over het experiment met basisbanen in Groningen gegeven die recent zeer positief is geëvalueerd.¹ Het onderwerp basisbanen zal besproken worden in de commissie VOWE van 23 november. In aanloop naar dit commissiedebat hebben de fracties van PvdA en EenUtrecht de volgende vragen:

1. Deelt het college de mening dat, indien basisbanen een volwaardig inkomen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen realiseren, dit maatschappelijke baten oplevert die de kosten van de gemeente overstijgen?
2. Kan het college een maatschappelijke kosten-batenanalyse uitvoeren voor basisbanen, naar Gronings voorbeeld? Zie het eindrapport van de Hanzehogeschool Groningen.²
3. Tijdens de RIB werden kosten & baten overzichten van basisbanen in Utrecht en Groningen gepresenteerd die zeer van elkaar verschilden (zie powerpointpresentaties van de RIB). Kan het college per kosten- en batenpost de reden van het verschil toelichten? Indien Utrecht bepaalde besparingskosten niet meeneemt en Groningen wel (zoals bijv. loonkostensubsidie) graag ook aangeven waarom Utrecht dit niet meeneemt.

Op dit moment zijn er twee basisbaners via Ontwikkelbedrijf UW werkzaam bij Lunchmaatjes, waar zij lunches voor kinderen op scholen verzorgen. In Groningen werd er gestart met 7 basisbanen, en al snel werd er opgeschaald naar 50.

4. Wat zijn de concrete cijfermatige resultaten van de pilot met de basisbanen in Utrecht; in aantallen gerealiseerde banen en aantallen organisaties waar basisbanen bij zijn georganiseerd?
5. Hoe evalueert het college deze pilot tussentijds?
6. Waarom is gekozen om in zee te gaan met UW voor de uitvoering?
7. Kan het college aangeven hoe de basisbanen bij Lunchmaatjes verschillen van een ontwikkelbaan van UW?
8. Kan het college concreet aangeven welke organisaties en functies zij naast lunchmaatjes overweegt voor een basisbaan?

In de raadsbrief van 19 mei 2023 benoemt het college randvoorwaarden waaraan basisbanen in Utrecht moeten voldoen. De vragenstellers zijn van mening dat de randvoorwaarden te knellend zijn voor het laten slagen van de pilot basisbanen in Utrecht. Dit werd ook naar voren gebracht tijdens de RIB door diverse sprekers. In de raadsbrief hint het college ook op de mogelijkheid van het loslaten van een of meerdere randvoorwaarden.

¹ [Binnenlands Bestuur, De Groningse basisbanen hebben maatschappelijke meerwaarde.](#)

² [Hanzehogeschool Groningen, 'de praktijk van basisbanen'.](#)

9. Kan het college per gestelde randvoorwaarde aangeven wat de overwegingen zijn voor het wel/niet loslaten van deze randvoorwaarde en welke gevolgen dat zou hebben?

In Groningen worden de basisbanen ondergebracht bij lokale wijkorganisaties, hetgeen veel lijkt op een eerder voorstel van EenUtrecht voor '1.000 Buurbanen' (petitie 2020; raadsbehandeling 4 februari 2021). In het verlengde daarvan heeft EenUtrecht nog de volgende vragen:

10. Hoe waardeert het college momenteel het succes van het experiment met de basisbanen in Utrecht als de huidige opbrengst van enkele gerealiseerde banen moet worden afgewogen tegen de kosten en de inspanningen van alle betrokkenen, waaronder de gemeente zelf?
11. Deelt het college onze conclusie dat wil het experiment met basisbanen in Utrecht wél succesvol worden we net als in Groningen lokale Buurt- en Burger Organisaties (BBO's) nadrukkelijker en actiever moeten betrekken?
12. Zo ja, welke aanpassingen in de huidige Utrechtse aanpak zijn dan nodig?
13. Of zouden we, beter nog, de aanpak van Groningen integraal kunnen overnemen en implementeren in Utrecht?

Bij de Utrechtse basisbanen wordt als randvoorwaarde o.a. gesteld dat het geen regulier werk én geen vrijwilligerswerk mag verdringen. Dat is een onmogelijke opgave omdat in theorie er dan geen enkel werk meer overblijft. Als werk wordt betaald noemen we dat regulier werk en als het niet wordt betaald dan heet het vrijwilligerswerk; ander werk bestaat er feitelijk niet. Tegelijkertijd is het de vraag of iemand die meer dan twee dagen per week maatschappelijk zinvol werk verricht dat blijvend onbetaald moet doen als er eigenlijk sprake is van 'onbetaald regulier werk' en de betrokkene bovendien ook nog een bijstandsuitkering ontvangt? Vandaar nog de volgende vragen van EenUtrecht:

14. Deelt het college onze conclusie dat 'geen verdringing van vrijwilligerswerk' nu te absoluut als randvoorwaarde is opgenomen?
15. Zo ja, is het college bereid te zoeken naar een genuanceerde formulering waardoor er meer ruimte ontstaat om ook bestaand regulier vrijwilligerswerk te benutten als basisbaan?

Gesteld door:

- Ilse Raaijmakers, PvdA
- Gert Dijkstra, EénUtrecht